

POSTANOWIENIE

Dnia 15 listopada 2017r.

Sąd Rejonowy w Brzesku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	<i>SSR Marek Jałowiecki-Paruch</i>
Protokolant:	<i>Magdalena Markowska</i>

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2017r. w Brzesku

na rozprawie

sprawy z wniosku M. V.

z udziałem I. D.

o podział majątku wspólnego

postanawia:

I. ustalić, że w skład majątku wspólnego M. V. i I. D. wchodzi:

1. kwota 248.389,99 zł (dwieście czterdzieści osiem tysięcy trzysta osiemdziesiąt dziewięć złotych 99/100) tytułem nakładów z majątku wspólnego stron na majątek odrębny I. D., w postaci wybudowania budynku mieszkalnego na działce ewidencyjnej (...)w P. objętej Kw (...),

2. ruchomości:

a) zestaw mebli kuchennych na wymiar z zabudowanymi urządzeniami AGD składający się z zabudowy kuchennej, lodówko - zamrażarki marki whirlpool, zmywarki marki AEG electrolux, płyty indukcyjnej marki gorenje, piekarnika elektrycznego marki AEG electrolux, kuchenki mikrofalowej marki samsung, okapu kuchennego marki faber,

b) zestaw kolonialnych indyjskich mebli na wymiar stanowiących wyposażenie jadalni oraz salonu składający się ze stołu, 6 krzeseł, kredensu, pomocnika i ławy,

c) kompleks wypoczynkowy stanowiący wyposażenie salonu oraz pokoju dziennego składający się z sofy trzyosobowej, sofy dwuosobowej, fotela i pufy,

d) telewizor plazmowy marki samsung 46 cali,

e) kute ruchomości składające się z balustrady schodów, 2 sztuk lampy pięciopunktowej, 3 sztuk kinkietów i 3 sztuk karniszów,

f) kominek w pokoju dziennym – wkład kominkowy model turbokominek,

- g) zabudowane szafy znajdujące się na piętrze składające się z zabudowy w przedpokoju i zabudowy sypialni,
- h) wyposażenie sypialni składające się z łóżka dwuosobowego, biurka, szafki nocnej,
- i) sprzęt gospodarczy na który składa się szafka na narzędzia, kosa spalinowa marki stiga, kosiarka spalinowa marki stiga,
- j) zestaw mebli ogrodowych składający się ze stołu, ławki, 2 sztuk foteli,
- k) meble stanowiące wyposażenie pierwszego pokoju dziecięcego składające się z zestawu mebli młodzieżowych i krzesła obrotowego,
- l) meble stanowiące wyposażenie drugiego pokoju dziecięcego składające się z materaca, zestawu mebli młodzieżowych, krzesła obrotowego,
- m) samochód osobowy marki ford focus nr rej. (...);

II. ustalić, że udziały stron w majątku wspólnym wynoszą: wnioskodawcy M. V. 55%, a uczestniczki I. D. 45%, a w pozostałym zakresie wniosek M. V. o ustalenie nierównych udziałów oddalić;

III. dokonać podziału majątku wspólnego stron w ten sposób, że:

a) na własność I. D. przyznać:

- kwotę 248.389,99 zł (dwieście czterdzieści osiem tysięcy trzysta osiemdziesiąt dziewięć złotych 99/100) tytułem nakładów z majątku wspólnego stron na majątek odrębny I. D., w postaci wybudowania budynku mieszkalnego na działce ewidencyjnej (...) P. objętej Kw (...),

- ruchomości wymienione w punktach od I.2a do I.2k,

b) na własność M. V. przyznać samochód osobowy marki ford focus nr rej. (...);

IV. wartość przedmiotu postępowania ustalić na kwotę 299.089,99 zł (dwieście dziewięćdziesiąt dziewięć tysięcy osiemdziesiąt dziewięć złotych 99/100);

V. zasądzić od I. D. na rzecz M. V. dopłatę w kwocie 140.499,49 zł (sto czterdzieści tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt dziewięć złotych 49/100) płatną w 4 równych ratach, po 35.124,87 zł (trzydzieści pięć tysięcy sto dwadzieścia cztery złote 87/100) każda, przy czym pierwsza rata płatna jest w terminie 2 miesięcy od daty prawomocności postanowienia w niniejszej sprawie, druga płatna jest w terminie 7 miesięcy od daty prawomocności postanowienia w niniejszej sprawie, trzecia płatna jest w terminie 14 miesięcy od daty prawomocności postanowienia w niniejszej sprawie, czwarta płatna jest w terminie 21 miesięcy od daty prawomocności postanowienia w niniejszej sprawie, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat;

VI. nakazać pobrać od I. D. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Brzesku kwotę 3.344,49 zł tytułem brakujących wydatków;

VII. orzec, że wnioskodawca i uczestniczka ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

SSR Marek Jałowiecki – Paruch

Sygn. akt INs 68/15

UZASADNIENIE POSTANOWIENIA

Z DNIA 15 LISTOPADA 2017R.

Wnioskodawca M. V. po ostatecznym sprecyzowaniu swojego wniosku w piśmie z dnia 11.09.2017r. (data wpływu) oraz na rozprawie w dniu 15.11.2017r wniósł o podział majątku wspólnego w ten sposób, że domagał się ustalenia, iż w skład majątku wspólnego jego i uczestniczki I. D. wchodzi:

a) ruchomości stanowiące wyposażenie mieszkania, których wartość biegły sądowy J. K. oszacował na kwotę 30 810,47 złotych,

b) samochód osobowy marki ford focus nr rej. (...) o wartości 15 000 złotych,

c) nakłady z majątku wspólnego stron na majątek odrębny uczestniczki poczynione w celu kompleksowego ukończenia i doprowadzenia do stanu na dzień ustania małżeńskiej wspólności majątkowej domu mieszkalnego posadowionego na nieruchomości stanowiącej własność osobistą uczestniczki w P. na działce nr (...) które biegły sądowy K. P. oszacował na kwotę 248 389,99 złotych (bez w/w ruchomości).

Wnioskodawca wniósł o ustalenie nierównych udziałów stron w majątku wspólnym w ten sposób, że on przyczynił się do powstania majątku wspólnego w 60% a uczestniczka w 40%. Wniósł o dokonanie podziału majątku wspólnego w ten sposób, że ruchomości o wartości 30 810,47 złotych zostaną przyznane na wyłączną własność uczestniczki za spłatą na jego rzecz kwoty 12 486,28 złotych, samochód osobowy marki ford focus o wartości 15 000 złotych zostanie przyznany na wyłączną własność wnioskodawcy. Domagał się dopłaty kwoty 149 033,99 złotych (60% z 248 389,99 złotych) stanowiącą wartość nakładów poczynionych na wykończenie domu mieszkalnego w P.. Łączna wysokość dopłaty ze wszystkich składników na jego rzecz miała wynosić 161 520,27 złotych, płatna w trzech równych ratach po 53 840,09 złote każda, począwszy od pierwszej raty płatnej w terminie jednego miesiąca od dnia uprawomocnienia się postanowienia, druga rata płatna w terminie 4 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia, zaś trzecia rata płatna w terminie 7 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia w niniejszej sprawie.

W uzasadnieniu swojego stanowiska dotyczącego nierównych udziałów stron w majątku wspólnym wnioskodawca podał brak zaangażowania się uczestniczki w powstawanie majątku wspólnego stron. Podniósł, iż w trakcie trwania związku małżeńskiego uczestniczka nie podjęła żadnej pracy zarobkowej, finansowe utrzymywanie rodziny w całości spoczywało na nim, z zarobionych przez niego środków został wykończony i wyposażony dom w miejscowości P.. Wnioskodawca podniósł również, że wyłącznie z jego wynagrodzenia za pracę pochodziły środki niezbędne na spłatę kredytu zaciągniętego przez strony. Wnioskodawca podniósł nadto, że brak zaangażowania się uczestniczki w finansowe partycypowanie w utrzymaniu rodziny nie wynikał z jej nadmiernych obowiązków bowiem – po za okresem w którym uczestniczka była w całości zajęta opieką i wychowywaniem dzieci stron – dzieci szybko zaczęły chodzić do przedszkola, zarówno syn i córka w wieku około 2,5 lat, co zwalniało uczestniczkę w całodobowej opiece nad nimi. Wnioskodawca zauważył również, iż brak podjęcia pracy przez uczestniczkę w trakcie trwania małżeństwa był jedną z głównych przyczyn rozwiązania związku małżeńskiego.

Uczestniczka I. D. w odpowiedzi na wniosek z dnia 12.06.2015r. zasadniczo zgodziła się z pierwotnym wnioskiem wnioskodawcy, a w czasie toczącego się dalszego postępowania nie kwestionowała wniosków doprecyzowujących stanowisko wnioskodawcy, za wyjątkiem okresu rozłożenia zasądzonej kwoty na raty i ujęcia kwoty kredytu pozostałego do spłaty w wartości nakładu z majątku wspólnego na jej majątek odrębny. Wniosła o ustalenie, że w skład majątku wspólnego stron wchodzi nakłady poczynione z majątku wspólnego stron na majątek odrębny uczestniczki z uwzględnieniem iż część nakładów została pokryta z kredytu bankowego, który spłaca uczestniczka oraz ruchomości wskazane we wniosku i samochód. Uczestniczka zaproponowała podział majątku wspólnego w ten sposób, iż składniki majątku wspólnego zostaną przyznane na jej wyłączną własność, za spłatą na rzecz wnioskodawcy, przy rozłożeniu spłaty na raty na okres 4 lat. Uczestniczka potwierdziła, iż prace związane z wykończeniem budynku finansowane były z wynagrodzenia wnioskodawcy, podniosła jednak, że w pracach wykończeniowych pomagała również matka uczestniczki ponosząc część kosztów wykonanych prac (m.in. koszt przyłączenia mediów) jak również koszty części wyposażenia. Kolejną okolicznością kwestionowaną przez uczestniczkę jest sposób spłaty kredytu hipotecznego zaciągniętego przez strony. Uczestniczka podała, że od 2010r. spłaca kredyt sama m.in. przy pomocy rodziny.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny z uwzględnieniem okoliczności bezspornych.

Bezspornym w przedmiotowej sprawie było, że strony zawarły związek małżeński w dniu 1 lipca 2000r., który został rozwiązany przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie w dniu 17 grudnia 2013r. sygn. akt (...) – z winy obu stron. Ze związku małżeńskiego M. V. i I. D. mają dwójkę dzieci S. V. urodzonego (...) i N. V. urodzoną (...)

Dodatkowo Sąd ustalił, że na podstawie umowy darowizny uczestniczka otrzymała przed zawarciem związku małżeńskiego na własność działkę ewidencyjną nr (...) w P.. Nieruchomość ta była zabudowana domem jednorodzinny znajdującym się w stanie surowym, otwartym, bez dachu, okien drzwi, schodów.

Dowód: odpis zwykły KW nr (...) k.209 – 210, zeznania uczestniczki k. 287 – 287v, k. 547v – 548, zeznania wnioskodawcy k. 273, k. 546v – 547v.

Przed zawarciem związku małżeńskiego strony zdecydowały o podjęciu prac mających na celu wykończenie domu na działce (...) w P., który miał stanowić centrum życiowe dla założonej w przyszłości rodziny. Wnioskodawca z pieniędzy zgromadzonych na książeczce mieszkaniowej w C. zakupił blachę na pokrycie domu. Deski potrzebne do położenia więźby dachowej zostały zakupione przez matkę uczestniczki. Ze środków zarobionych przez wnioskodawcę dom został wykończony i kompleksowo wyposażony we wszystkie niezbędne do zamieszkania meble i sprzęt RTV, AGD.

Dowód: zeznania wnioskodawcy k. 273, k. 546v – 547v, zeznania uczestniczki k. 287 – 287v, płyta DVD k. 271, zdjęcia k. 270.

W dniu 11 marca 2004r. strony zawarły umowę kredytu hipotecznego w Banku (...)we frankach szwajcarskich. Pieniądze przeznaczyły na wykończenie domu w P.. Kredyt jest spłacany w ratach kapitałowo odsetkowych. Wysokość raty kapitałowej wynosi 261,99 CHF. Wysokość raty kapitałowej odsetkowej na dzień 11.08.2017r. wynosiła 269,33 CHF. Spłata raty przypada 11 każdego miesiąca.

Dowód: umowa kredytu hipotecznego k. 160 – 163, pismo banku (...). 21.07.2017r. k. 552.

Budowa domu została ukończona w 2005r. Uczestniczka wraz z dziećmi zamieszkała w nim na stałe w 2010r. Wcześniej strony „pomieszkiwały” w domu w P.. Spędzały tam wraz z dziećmi wakacje, weekendy, ferie, czas wolny.

Dowód: zeznania wnioskodawcy k. 546v – 547v, uzasadnienie wyroku z dnia 17.12.2013r. SO w Krakowie sygn. akt (...)

Wartość nakładów poczynionych z majątku wspólnego stron na nieruchomość zabudowaną budynkiem mieszkalnym na działce nr(...)w P., z wyłączeniem ruchomości i innych składników wycenionych przez biegłego J. K. wynosi 248 389, 99 złotych.

Dowód: uzupełniająca opinia biegłego sądowego z zakresu budownictwa K. P. k. 512 - 529

Wartość ruchomości stanowiących wyposażenie budynku mieszkalnego w miejscowości P. wynosi 26 700 złotych.

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu wyceny ruchomości J. K. k. 297 - 324

W 2010r. strony zakupiły samochód osobowy marki ford focus rok produkcji 2008r. nr rej. (...). Jego wartość wynosi 24.000 złotych.

Dowód: zeznania wnioskodawcy k. 273, opinia biegłego sądowego z zakresu wyceny ruchomości J. K. k. 297 - 324

Początkowo małżeństwo stron było zgodne. Strony pozostawały ze sobą w przyjaźni, darzyły się uczuciem, wspólnie spędzały czas. Małżonkowie prowadzili wspólne życie towarzyskie, organizując spotkania w domu w P., a także spotykając się z rodziną wnioskodawcy i uczestniczki. Wnioskodawca każdą wolną chwilę spędzał z dziećmi, z

którymi miał bardzo dobry kontakt. Uczestniczka z kolei dbała o dobry kontakt z rodziną wnioskodawcy, w tym ze swoją teściową, chętnie odwiedzając ją w C., jak również goszcząc w domu w P.. Początkowo strony przyjęły tradycyjny model rodziny. Na wnioskodawcy spoczywał główny ciężar finansowego utrzymania rodziny, zwłaszcza w okresie urodzenia się dzieci. Z czasem, gdy dzieci podrosły, zaczęły uczęszczać do przedszkola a potem do szkoły, wnioskodawca namawiał uczestniczkę do podjęcia pracy zarobkowej. Uczestniczka podejmowała prace okresowe, dorywcze, otworzyła własną działalność gospodarczą, którą zamknęła z powodu strat jakie przynosiła. W związku z pracą zawodową wnioskodawcy, małżonkowie całą rodziną wraz z dziećmi przeprowadzali się do miejscowości w których znajdował się aktualny klub hokejowy zatrudniający wnioskodawcę. Małżonkowie w trakcie trwania małżeństwa mieszkali m.in. w N. T., K.i T..

Dowód: uzasadnienie wyroku z dnia 17.12.2013r. SO w Krakowie sygn. akt (...)

Wnioskodawca do 2013r. był zawodowym hokeistą. Od 1999r. do 2001r grał w (...), od 2001 do 2004r w P. N., w 2005 r w T. i później w C. w 2006r, od 2007 do 2010r w P. N., w latach 2011-2013 w (...). Z tego tytułu wnioskodawca pobierał wynagrodzenie w wysokości od kilku do kilkunastu tysięcy złotych. Wnioskodawca w dniu 1.05.2012r. zawarł z (...) umowę o wykorzystanie wizerunku w okresie obowiązującej strony umowy o pracę z honorarium z tytułu wykorzystania wizerunku w kwocie 75 932, 78 złotych. Umowa ta uległa rozwiązaniu na mocy porozumienia stron z dniem 28.01.2013r. z powodu niewywiązywania się przez władze klubu ze zobowiązań finansowych. Kluby często zalegały z wypłatą wynagrodzenia, za wyjątkiem klubu (...), która regulowała należności w odpowiednim terminie. W latach 2007 – 2010 wnioskodawca rozpoczął studia licencjackie na kierunku fizjoterapii w N.. Studia magisterskie kontynuował w K.. Obecnie wnioskodawca pracuje w firmie (...) w K., zarabia 3900 złotych netto. Nie ma oszczędności, płaci alimenty w wysokości 1800 złotych. Wynajmuje pokój, za który wraz z mediami płaci około 1000 złotych.

Dowód: zeznania wnioskodawcy k. 546v – 547v, deklaracje PIT wnioskodawcy k. 41 – 121, k. 128 – 140, kontrakty, umowy o pracę k. 141 – 152, umowa o wykorzystanie wizerunku k. 153 – 156, porozumienie zalegające w aktach SO w Krakowie sygn. akt (...) k. 333

Uczestniczka obecnie utrzymuje się z pieniędzy z zasiłku 500+ w kwocie 1000 złotych, zasiłku rodzinnego w wysokości 317 złotych, alimentów na dzieci w wysokości 1800 złotych. Uczestniczka podejmuje prace sezonowe, dorabia jako kelnerka. W 2015r. przez okres 7 miesięcy pracowała we F.gdzie zarabiała 1200 – 1300 euro. W 2000r. uczestniczka pracowała u siostry A. R. w aptece przez okres 1 roku, w 2005r. przez okres około 1,5 roku pracowała jako rejestrator medyczny również u siostry A. R.. Uczestniczka przez okres około 1 roku, od 2011r. prowadziła własną działalność gospodarczą – sklep z odzieżą używaną. Działalność przynosiła straty w związku z czym uczestniczka podjęła decyzję o jej zamknięciu. W 2008r. uczestniczka podjęła studia w Wyższej Szkole (...) w K. na Wydziale Architektury Wnętrz. Były to studia płatne. Z braku czasu uczestniczka po drugim roku studia przerwała.

Dowód: zeznania uczestniczki k. 547v – 548v, zeznania świadka A. R. k. 272v – 273, zeznania wnioskodawcy k. 546v – 547v

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wymienionych dokumentów, zeznań świadka i stron, opinii biegłych, zdjęć i płyty DVD.

Dokumenty nie były przez strony kwestionowane, nie budziły zastrzeżeń Sądu co do ich wiarygodności, dlatego Sąd dał im wiarę. W dalszej części uzasadnienia Sąd odniesie się do faktur przedłożonych przez uczestniczkę w toku postępowania.

Za wiarygodne Sąd uznał zeznania świadka A. R., która potwierdziła zatrudnienie u siebie uczestniczki. Jej zeznania były szczere i logiczne. Brak podstaw aby je kwestionować.

Sąd podzielił w całości opinie (oraz opinie uzupełniające) biegłych sądowych w niniejszej sprawie z zakresu budownictwa mgr inż. K. P. oraz w zakresie wyceny ruchomości mgr inż. J. K. albowiem zostały one sporządzone

na odpowiednim poziomie wiedzy fachowej, udzielają odpowiedzi na pytania zlecone przez Sąd, są rzetelne, wyczerpujące, przekonywujące i ostatecznie nie były kwestionowane przez wnioskodawcę i uczestniczkę.

Zeznaniom wnioskodawcy M. V. i uczestniczki I. D. Sąd dał wiarę w części w której ich zeznania były ze sobą zgodne bądź znajdowały odzwierciedlenie w dowodach z dokumentów czy też zeznaniach świadka. W pozostałej części nie były one dla Sądu wiarygodne. Zarówno wnioskodawca jak i uczestniczka mimo, że bardzo szczegółowo opisywali swoje własne zaangażowanie w powstanie ich majątku wspólnego to jednak każdy z nich podawał niewątpliwie te informacje ze swojego punktu widzenia, często bardzo subiektywne. Dotyczy to zwłaszcza okresu pracy podejmowanej przez uczestniczkę. Przyjmując okresy czasu w których uczestniczka pracowała lub prowadziła działalność gospodarczą Sąd oparł się na zeznaniach uczestniczki. W tym zakresie są one bardziej wiarygodne jako osoby której bezpośrednio dotyczą i bardziej szczegółowe niż wnioskodawcy. M. V. podaje te okresy bardziej ogólnie.

Sąd zważył co następuje:

Art. 43 § 1 krio stanowi, że oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym.

§ 2. Jednakże z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku. Spadkobiercy małżonka mogą wystąpić z takim żądaniem tylko w wypadku, gdy spadkodawca wytoczył powództwo o unieważnienie małżeństwa albo o rozwód lub wystąpił o orzeczenie separacji.

§ 3. Przy ocenie, w jakim stopniu każdy z małżonków przyczynił się do powstania majątku wspólnego, uwzględnia się także nakład osobistej pracy przy wychowaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie domowym.

Ten przepis określa dwie przesłanki, od których spełnienia jest uzależnione odejście od reguły wynikającej z art. 43 § 1 k.r.o., tj. że małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym. Istotne jest, by wystąpiły ważne przyczyny, a stopień przyczynienia się małżonków do powstania majątku wspólnego był różny. Ten ostatni element nie jest, uzależniony jedynie od względów ekonomicznych. Przy ocenie tej ważne jest bowiem uwzględnienie stopnia, w jakim małżonkowie pracowali we własnym gospodarstwie domowym, a także przy wychowywaniu dzieci. Poza tym powiększenie majątku wspólnego może czasem odbywać się bez wielkich wysiłków małżonka, przez wejście przedmiotu uzyskanego w drodze dziedziczenia, zapisu, darowizny, zgodnie z wolą spadkodawcy lub darczyńcy. Dlatego ocena ta powinna mieć na względzie także źródło pochodzenia składników majątku wspólnego. Jeżeli chodzi o ważne powody, to definicja tego pojęcia odrywa się od znaczenia, jakie ma on na gruncie art. 52 krio, dlatego, że decyzja sądu podjęta na podstawie art. 43 krio jest dla małżonków znacznie bardziej brzemenna w skutki, gdyż w krańcowych przypadkach sąd może nawet pozbawić małżonka udziału w majątku wspólnym. Poza tym między tymi przepisami zachodzi inna różnica, gdyż w art. 52 krio chodzi przede wszystkim o powody o charakterze materialnym, w przypadku orzekania o nierównych udziałach w majątku wspólnym chodzi także o powody natury etycznej, które sprawiają, że w danych warunkach równość udziałów małżonków w majątku wspólnym wyraźnie kolidowałaby z zasadami współzycia społecznego.

U podstaw art. 43 § 2 krio leży założenie, że tylko w małżeństwie prawidłowo funkcjonującym usprawiedliwione są równe udziały w majątku wspólnym, mimo że małżonkowie przyczyniali się do jego powstania w różnym stopniu. Opiera się ono na więzach osobistych i gospodarczych między małżonkami oraz na obowiązku wzajemnej pomocy. To założenie odpada jednak, gdy małżonek rażąco lub uporczywie naruszał swe obowiązki wobec rodziny bądź doprowadził do zawinonego rozkładu pożycia, choćby znalazł on wyraz tylko w separacji faktycznej, a do rozwodu nie doszło. Kwestia winy nie jest więc bez znaczenia przy ocenie "ważnych powodów". Dlatego przyjmuje się, że art. 43 § 2 krio nie powinien działać na niekorzyść małżonka, któremu nie można przypisać winy co do tego, że zaniedbywał obowiązki względem rodziny (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z 27.6.2004 r., IV CKN 278/01). W tym właśnie kierunku wypowiadał się także Sąd Najwyższy w swych wcześniejszych orzeczeniach, z których wynika, że ważne powody w rozumieniu art. 43 § 2 krio nie zachodzą w każdym wypadku faktycznej nierówności przyczyniania się małżonków do powstania majątku wspólnego, lecz wówczas gdy małżonek, przeciwko któremu zostało skierowane żądanie ustalenia nierównego udziału, w sposób rażący lub uporczywy nie przyczyniał się do powstania majątku

wspólnego stosownie do posiadanych sił i możliwości zarobkowych. Przy ocenie istnienia "ważnych powodów" w rozumieniu art. 43 krio należy mieć na względzie całokształt postępowania małżonków w czasie trwania wspólności majątkowej w zakresie wykonywania ciężących na nich obowiązków względem rodziny, którą przez swój związek założyli (post. Sądu Najwyższego z 5.10.1974 r., III CRN 190/74 niepublikowane.).

W przedmiotowej sprawie wnioskodawca domagał się ustalenia nierównych udziałów stron w majątku wspólnym, przez przyjęcie że on przyczynił się do jego powstania w 60%, a uczestniczka w 40%. Jako argumenty przemawiające za takim rozstrzygnięciem podał, że niemal w całości pokrył koszty nakładów poczynionych na wykończenie i wyposażenie domu w miejscowości P.. Wnioskodawca podnosił także, że z jego wynagrodzenia za pracę jest spłacany kredyt hipoteczny jaki strony zawarły w trakcie trwania małżeństwa na potrzeby wykończenia domu w miejscowości P.. Wnioskodawca zarzucał uczestniczkę brak podjęcia pracy w czasie w którym miała ku temu możliwości czasowe. Zarzucał jej brak zaangażowania w finansowe utrzymywanie rodziny tak aby nie tylko odciążyć jego samego, ale również zapewnić rodzinie stabilność finansową. Zarobki wnioskodawcy w czasie w którym zajmował się zawodowo grą w hokeja, owszem były wysokie, ale były niestabilne. Kluby sportowe często zalegały z wypłatą wynagrodzenia, w tym czasie trzyosobowa, a później czteroosobowa rodzina stron musiała żyć z oszczędności. Wnioskodawczyni zajmowała się domem i dziećmi. Należy pamiętać, że przyczynianie się do powstania majątku wspólnego nie ogranicza się do osiągania wymiernych korzyści ekonomicznych, ale może polegać także na podjęciu innych starań o należyte funkcjonowanie rodziny. Wynika to jednoznacznie z art. 47 § 3 kr i o, nakazującego przy określaniu stopnia przyczynienia się do powstania majątku wspólnego uwzględniać także osobistą pracę przy wychowaniu dzieci i prowadzeniu wspólnego gospodarstwa domowego. Małżonkowie mogą bowiem porozumieć się co do podziału obowiązków, jakie obciążają każdego z nich (np. jedno z małżonków poświęca się karierze zawodowej, a drugie prowadzi gospodarstwo domowe i wspiera małżonka w jego działalności).

Ocena stopnia przyczynienia się do powstania majątku wspólnego nie może mieć zatem charakteru czysto rachunkowego. Nie można wymagać, aby – przy uzyskiwaniu dochodów przez każdego z małżonków – każde z nich przyczyniło się do powiększania majątku wspólnego w równym stopniu. Same tylko wyliczenia rachunkowe nie mogą stanowić wystarczającej podstawy do ustalenia stopnia przyczynienia się każdego z małżonków do powstania majątku wspólnego i nie mogą przesądzać o określeniu tego stopnia. Jego określenie powinno nastąpić przy uwzględnieniu także okoliczności niewymiernych. Dlatego ocena stopnia przyczyniania się każdego z małżonków do powstania majątku wspólnego najczęściej może być jedynie przybliżona. Różny stopień przyczynienia się jest prawnie istotny tylko wtedy, gdy różnica ta jest znaczna albo przynajmniej wyraźnie uchwytana.

W przedmiotowej sprawie należy zauważyć, iż twierdzenia wnioskodawcy o braku partycypowania uczestniczki w finansowe utrzymanie rodziny nie są w całości prawdziwe. Uczestniczka nie podjęła stałej pracy w dłuższym okresie czasu, ale z pewnością nie można powiedzieć, że nie podjęła pracy w ogóle. Uczestniczka pracowała u siostry A. R. w aptece, potem jako rejestratorka pacjentów w założonej przez siostrę klinice, założyła też na okres około 1 roku własną działalność gospodarczą, która nie przynosiła dochodu. Wnioskodawca nie zaoferował innych dowodów poza zeznaniami stron i uzasadnieniem wyroku rozwodowego, na udowodnienie w takim stopniu w jakim się domagał ustalenia nierównych udziałów stron. W ocenie Sądu uczestniczka miała większe możliwości zarobkowe niż te które faktycznie podejmowała. Okres małżeństwa stron można podzielić na dwa okresy: po urodzeniu się pierwszego i drugiego dziecka stron. W tym pierwszym okresie były epizody różnorodnej aktywności zarobkowej uczestniczki, zwłaszcza powiązane z działalnością biznesową jej siostry. Były one podejmowane nawet wówczas gdy syn stron był mały i była zatrudniona opiekunka. Inaczej sytuacja wygląda po urodzeniu się drugiego dziecka w 2007r, a zwłaszcza po 2010r, kiedy córka poszła do przedszkola, a syn do szkoły. Wówczas możliwości zarobkowe uczestniczki były bardzo duże i w tym okresie powinna podjąć pracę. Temat jej pracy był pomiędzy stronami powodem kłótni czy nieporozumień. Uczestniczka w tym czasie powinna w większym stopniu zaangażować się w zapewnienie bytu ekonomicznego rodziny. Z postępowania dowodowego wynika, że nigdy na dłuższy okres nie pracowała u jednego pracodawcy lub w dłuższym okresie czasu, w przypadku siostry wskazywała na ich różnice charakterów, jak również nie podjęła działalności gospodarczej przynoszącej dochody. Dlatego biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności sprawy

w ocenie Sądu zasadnym jest ustalenie że udziały stron w majątku wspólnym wynoszą wnioskodawcy M. V. 55%, a uczestniczki I. D. 45%.

Za przyjęciem takiego podziału przemawia niewątpliwie fakt, że to wnioskodawca w większym stopniu przyczynił się do powstania majątku wspólnego stron, ale również matka uczestniczki finansowała pewne prace budowlane. Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że uczestniczka mimo realnych możliwości zarówno czasowych jak i zdrowotnych nie podjęła pracy. Zauważyć należy, że wnioskodawca przez cały czas, bardzo rzetelnie wywiązywał się ze swoich obowiązków rodzicielskich względem dzieci. W okresie w którym małżeństwo stron zasadniczo uległo faktycznemu rozpadowi, wnioskodawca nie mieszkał już z uczestniczką ani dziećmi, przekazywał regularnie środki na utrzymanie dzieci i uczestniczki. Nawet gdy nie miał pieniędzy pożyczał je od znajomych. Sytuacja wyglądała w ten sposób, że w trakcie powstania wspólności majątkowej stron, budynek był już w budowie, był w stanie surowym. Dalsza budowa była finansowana z różnych źródeł: wnioskodawcy, darowizn od matki czy siostry uczestniczki. Jak zeznała uczestniczka matka dając pieniądze na budowę domu po ślubie stron dawała je jako darowiznę dla obojga małżonków. Jest to zgodne z logiką, bo przecież było to na początku małżeństwa kiedy relacje małżonków układały się poprawnie i nic nie wskazywało, że małżeństwo się rozpadnie. Również w taki sam sposób należy zaliczyć środki przekazywane przez siostrę uczestniczki, bo jak wynika z zeznań uczestniczki miała ona dług wobec matki. Z tych zeznań wynika, że w rodzinie rozliczyły się w ten sposób, że siostra dała pieniądze uczestniczce na budowę domu. W takim razie pieniądze dawane przez matkę uczestniczki na budowę domu należy zaliczyć jako darowiznę która zgodnie z art. 33 pkt 2 kpc wchodzi do majątku wspólnego stron.

Sporna pomiędzy stronami była kwestia dokumentacji z budowy domu stron. Istota postępowania dowodowego sprowadza się do przedstawienia dowodów zgodnie z art. 207 § 6 kpc, w przypadku uczestniczki już w odpowiedzi na wniosek. Zdaniem Sądu uzasadniony jest zarzut wnioskodawcy zawarty w jego piśmie z 09.09.2016r, że uczestniczka przedstawia te dokumenty związane z budową domu które są dla niej korzystne. Nie ma żadnego usprawiedliwienia aby te dokumenty zgłoszone pismem z 23.05.2016r nie mogły być przedłożone wcześniej. Takie postępowanie uczestniczki jest niedopuszczalne i narusza równowagę stron w postępowaniu dowodowym. Dlatego przyjmując wartość nakładów Sąd oparł się na wycenie biegłego P. która wpłynęła w dniu 20.12.2016r bez uwzględnienia danych zawartych w tych fakturach.

Jeżeli chodzi o wartość samochodu, to Sąd oparł się na jego wartości wyliczonej przez biegłego K.. Wnioskodawca kwestionował tę wartość, ale na rozprawie w dniu 24.05.2017r wycofał się z kwestionowania tej wyceny. Dlatego twierdzenie w piśmie z 06.09.2017r jak i na rozprawie w dniu 15.11.2017r że w jego ocenie obecna wartość samochodu to 15.000,00 zł pozbawione jest jakiegokolwiek podstawy.

Kolejną kwestią sporną jest ujęcie kredytu hipotecznego w wartości majątku wspólnego. W postanowieniu z 26.09.2013 r., II CSK 650/12, Lex nr 1408410 Sąd Najwyższy stwierdził, że nie można wszystkich kredytów traktować tak samo. Inaczej sytuacja wygląda w przypadku kredytu zaciągniętego w walucie polskiej a inaczej np. tzw kredytach frankowych. Sąd Najwyższy opowiada się za uwzględnianiem obciążenia takim prawem rzeczowym w wartości nieruchomości i wskazuje, że w takim wypadku najczęściej to dłużnik rzeczowy będzie odpowiadał za spłatę długu hipotecznego (np. kredytu), a w konsekwencji przyjmuje, że spłata długu hipotecznego uwzględnionego przy ustalaniu wartości nieruchomości przez zmniejszenie jej wartości, dokonana z osobistego majątku przez małżonka, któremu przypadła ona w wyniku podziału nie rodzi roszczenia wobec drugiego małżonka, mimo że dług zabezpieczony hipoteką obciążał oboje małżonków. Czym innym jest bowiem odpowiedzialność osobista byłych małżonków wobec wierzyciela, na którą podział majątku nie ma wpływu, czym innym natomiast zasady rozliczenia między nimi wydatków z majątku osobistego jednego z małżonków z tytułu wspólnego długu. Jeżeli ze względu na istnienie odpowiedzialności rzeczowej dług obciąża rzecz i obniża jej wartość, jego spłata przez małżonka, który w wyniku podziału majątku otrzymał obciążoną rzecz, oszacowaną z uwzględnieniem tego długu stanowi realizację zasady, że zobowiązany do spłaty jest ten komu nieruchomość została przyznana, gdyż spłacając dług zapobiega skierowaniu przez wierzyciela roszczeń do tej rzeczy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 26.10.2011 r., sygn. I CSK 41/11, Lex nr 1101323, podobnie Sąd Najwyższy w wyroku z 2.04.2009 r, IV CSK 566/08, Lex nr 564826).

W przypadku kredytów „frankowych”, z uwagi na możliwą zmianę kursu franka czy też ustawowe przewalutowanie tych kredytów, jak również inne zdarzenia których nie można przewidzieć w chwili orzekania, nie wydaje się możliwe (w braku porozumienia stron) sensowne ustalenie wartości nieruchomości z uwzględnieniem hipoteki związanej z takim kredytem. Zdaniem Sądu najbardziej racjonalnym rozwiązaniem jest nie uwzględnianie tego obciążenia w wartości nieruchomości. Stronom pozostaną po podziale wzajemne roszczenia regresowe z tytułu spłaconych rat, przez co oboje poniosą ryzyko zmian tego kredytu w czasie (i korzyści z tym mogących powstać).

Art. 211 kc stanowi, że każdy ze współwłaścicieli może żądać, ażeby zniesienie współwłasności nastąpiło przez podział rzeczy wspólnej, chyba że podział byłby sprzeczny z przepisami ustawy lub ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem rzeczy albo że pociągałby za sobą istotną zmianę rzeczy lub znaczne zmniejszenie jej wartości.

Art. 212 § 1 kc mówi, że jeżeli zniesienie współwłasności następuje na mocy orzeczenia sądu, wartość poszczególnych udziałów może być wyrównana przez dopłaty pieniężne. Przy podziale gruntu sąd może obciążyć poszczególne części potrzebnymi służebnościami gruntowymi.

§ 2. Rzecz, która nie daje się podzielić, może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych albo sprzedana stosownie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

§ 3. Jeżeli ustalone zostały dopłaty lub spłaty, sąd oznaczy termin i sposób ich uiszczenia, wysokość i termin uiszczenia odsetek, a w razie potrzeby także sposób ich zabezpieczenia. W razie rozłożenia dopłat i spłat na raty terminy ich uiszczenia nie mogą łącznie przekraczać lat dziesięciu. W wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie sąd na wniosek dłużnika może odroczyć termin zapłaty rat już wymagalnych.

Wartość majątku wspólnego wynosi 299.089,99 zł i składa się na niego wartość nakładu na nieruchomość wspólną w kwocie 248.389,99 zł, wartość ruchomości 50.700,00 zł (w tym wartość samochodu 24.000,00 zł). Wartość udziału wnioskodawcy (55%) wynosi 164.499,49 zł, a uczestniczki (45%) 134.590,50 zł. Wnioskodawca otrzymał samochód o wartość 24.000,00 zł i przysługuje mu dopłata w kwocie 140.499,49 zł. Sąd zasądził od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy kwotę 140.499,49 zł tytułem dopłaty do jego udziału w majątku wspólnym płatną 4 równych ratach, po 35.124,87 złotych każda, przy czym pierwsza rata płatna jest w terminie 2 miesięcy od daty prawomocności postanowienia w niniejszej sprawie, druga płatna jest w terminie 7 miesięcy od daty prawomocności postanowienia w niniejszej sprawie, trzecia płatna jest w terminie 14 miesięcy od daty prawomocności postanowienia w niniejszej sprawie, czwarta płatna jest w terminie 21 miesięcy od daty prawomocności postanowienia w niniejszej sprawie, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat. Sąd uznał, iż rozkładając uczestniczke na 21 miesięcy zobowiązanie względem wnioskodawcy będzie zgodne z jej możliwościami finansowymi. Uczestniczka na rozprawie w dniu 24.05.2017r wносиła o rozłożenie kwoty na okres 4 lat. Wyznaczając wysokość rat i okresy spłaty Sąd z jednej strony brał możliwości finansowe uczestniczki, która w chwili obecnej wyjeżdża do pracy za granicą, a z drugiej strony obecną sytuację wnioskodawcy, któremu pieniądze są potrzebne na zagospodarowanie. Uczestniczka zadeklarowała, że aby móc spłacić zobowiązanie w stosunku do wnioskodawcy pożyczyci również pieniądze od rodziny. W ocenie Sądu jednorazowa płatność tak wysokiej kwoty jest przez uczestniczkę niemożliwa i zapewne skończyłoby się wdrożeniem egzekucji. Z drugiej strony uczestniczka musiała liczyć się z obowiązkiem płatności dopłaty, postępowanie trwa już jakiś czas i w tym okresie powinna zabezpieczyć przynajmniej część środków na dopłatę, a okresy płatności ustalone przez Sąd mają umożliwić jej zorganizowanie środków na pozostałe płatności.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd orzekł jak w sentencji na mocy powołanych przepisów.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie z art. 520 § 1 kpc w zw z art. 108 § 1 kpc. Sąd uznał że każda ze stron powinna ponosić koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. Na koszty postępowania (bez wynagrodzenia pełnomocników) składa się opłata sądowa w kwocie 1.000,00 zł, koszty wynagrodzenia biegłego K. 3.120,00 zł i koszty wynagrodzenia biegłego P. w łącznej kwocie 3.637,38 zł. Łącznie jest to kwota 7.756,86 zł. Koszty opłaty sądowej od wniosku i większość wydatków związanych z opiniami biegłych poniósł wnioskodawca, a

uczestniczka w minimalnym zakresie, dlatego kwotę 3.344,49 zł tytułem brakujących wydatków Sąd nakazał pobrać od uczestniczki. Ze Skarbu Państwa tymczasowo została wypłacona taka właśnie kwota na pokrycie kosztów opinii biegłych.

SSR Marek Jałowiecki – Paruch